

Dočasná ochrana pro osoby prchající před válkou na Ukrajině

Režim dočasné ochrany, který před pár dny přijala Rada EU, přinese řadu změn – mimo jiných také těch souvisejících s možným zaměstnáváním uprchlých cizinců v ČR. Cizinec, kterému bude poskytnuta dočasná ochrana nebude muset mít pro účely zaměstnání v ČR speciální povolení k zaměstnání, zaměstnaneckou kartu nebo modrou kartu a zaměstnavatel s ním bude moci uzavírat pracovní smlouvy a/nebo dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr bez jakýchkoli dalších omezení.

Dne 4. 3. 2022 přijala Rada (EU) prováděcí rozhodnutí, kterým je ve vztahu k hromadně prchajícím osobám z Ukrajiny historicky poprvé aktivován režim dočasné ochrany. Smyslem tohoto režimu je zajištění ochrany ukrajinských a některých jiných státních příslušníků, kteří pobývali na Ukrajině a počínaje dnem 24. 2. 2022 byli vysídleni v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil. Krom zajištění ochrany na území je smyslem tohoto režimu také efektivní zvládnutí migračního tlaku na východních hranicích EU. K 1. 3. 2022 přicestovalo z Ukrajiny přes Polsko, Slovensko, Maďarsko a Rumunsko do EU více než 650 000 osob, načež Rada očekává, že toto číslo poroste.

Tento bezprecedentně masivní přesun prchajících osob na území EU je nejen byrokratickou výzvou na poli migrační politiky jednotlivých členských států, ale také významnou příležitostí pro zaměstnavatele, kteří se dlouhodobě potýkají s nedostatkem pracovní síly.

Právní status cizince s dočasnou ochranou

Z pohledu cizince přicházejícího do ČR bohužel nestačí, že Rada režim dočasné ochrany aktivovala. Je nezbytné, aby cizinec o poskytnutí dočasné ochrany osobně zažádal, a to v některém členském státě. Podrobnosti k dočasné ochraně v ČR stanoví prováděcí zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců.

V ČR bude možné žádost podat v rámci hraniční kontroly, nebo u policie v humanitárním středisku, na odboru cizinecké policie krajského ředitelství policie či v zařízení pro zajištění cizinců. K žádosti nebude nutné přiložit platný cestovní doklad, ale postačí jiný doklad totožnosti nebo čestné prohlášení. Rozhodnutí o poskytnutí dočasné ochrany následně vydá Ministerstvo vnitra. Cizinci, kterému bude žádost schválena, bude vydán průkaz o povolení k pobytu, a to na dobu trvání dočasné ochrany, která nyní činí 1 rok s možností prodloužení.

Status dočasné ochrany cizinci zajišťuje přístup ke vzdělávání za podmínek stanovených školským zákonem a pro účely studia na vysokých školách má cizinec stejné postavení jako občan České republiky.

Cizinci požívající dočasné ochrany může být v případě nepříznivých osobních a majetkových poměrů přiznán finanční příspěvek, a to až do výše 1,6násobku částky životního minima.

Zaměstnávání cizinců s dočasnou ochranou

Cizinec požívající dočasné ochrany se pro účely zaměstnání a samostatné výdělečné činnosti považuje za cizince s povoleným trvalým pobytem podle zákona o pobytu cizinců na území ČR.

Zaměstnavatelé tedy mohou s cizinci s dočasnou ochranou uzavírat pracovní smlouvy a/nebo dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr bez jakýchkoli dalších omezení. Cizinec s dočasnou ochranou nemusí mít pro účely zaměstnání v ČR speciální povolení k zaměstnání, zaměstnaneckou kartu nebo modrou kartu.

Situace ohledně zaměstnávání cizinců prchajících z Ukrajiny se nicméně neustále vyvíjí a nelze vyloučit, že v případě masivního příchodu cizinců v režimu dočasné ochrany budou přijata zpřísnující stanoviska nebo právní úprava.

Dle našich informací se bude v nejbližších dnech projednávat nový zákon „Lex Ukrajina“, dle kterého by měl být režim dočasné ochrany a režim dle speciálního víza pro uprchlíky z Ukrajiny sjednocen. Sleduje se tím zamezení situace, kdy by příslušný cizinec přecházel napříč režimy podle toho, který z těchto režimů pro něj bude v danou chvíli výhodnější.

V případě jakýchkoliv dotazů k výše uvedenému jsme Vám plně k dispozici.

Pro více informací prosíme kontaktujte Mgr. Lenku Droscovou lenka.droscova@actlegal-rhl.com nebo Mgr. Veroniku Kořínkovou, LL.M. veronika.korinkova@actlegal-rhl.com

Newsletter společnosti act Řanda Havel Legal advokátní kancelář s.r.o. informuje obecně o vybraných legislativních změnách, judikatuře a právních problémech. Informace předkládané v newsletteru mají pouze informativní povahu a nepředstavují úplný přehled změn v legislativě, judikatuře či právní praxi. Do newsletteru jsou zařazovány informace, které naše advokátní kancelář vybírá dle vlastního uvážení s ohledem na zajímavost či praktickou využitelnost informací pro adresáty newsletteru. Aplikovatelnost v newsletteru publikovaných informací na specifické případy je závislá na konkrétních okolnostech. Tento newsletter nepředstavuje právní radu a act Řanda Havel Legal advokátní kancelář s. r. o. neodpovídá za aplikaci závěrů či skutečností uvedených v newsletteru na jakýkoli právní případ.